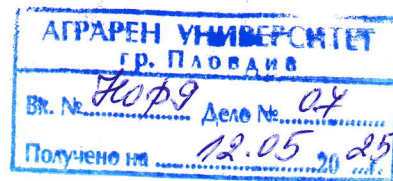

СТАНОВИЩЕ

От: ПРОФ. ДН ПЕТЪР БОРИСОВ БОРИСОВ

Професионално направление: 3.8. „Икономика“, 3.0 Стопански, социални и правни науки.

Научна специалност: Организация и управление на производството

ВУ/ Научна организация: Аграрен университет - Пловдив

Относно: Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Организация и управление на производството (по отрасли и подотрасли)“

Основание за представяне на рецензията: участие в състава на научното жури по заповед РД 16 -520/ 22.04.2025 г. на Ректора на Аграрен Университет.

Автор на дисертационния труд: **Кимете Гаши Брайшори**

Тема на дисертационния труд: „АГРОМЕНИДЖМЪНТЪТ КАТО ФАКТОР ЗА РАЗВИТИЕТО НА СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО В КОСОВО“

Научен ръководител: доц. д-р Керанка Недева

1. Представяне на докторанта

Кимете Гаши Брайшори е зачислена като докторант (в самостоятелна форма на обучение) към катедра „Мениджмънт и маркетинг“ на 21.05.2024 година със заповед на Ректора на АУ – РД-27-04/05.06.2024 г. Научен ръководител на докторанта е доц. д-р Керанка Недева. Като докторант Кимете Гаши е изпълнила всички изисквания, планирани в индивидуалния план за обучение. Тя е участвал с 3 доклада на национални и международни научни конференции, публикувала е изискуемият брой статии в научни списания с научно рецензиране. Видно от представената „Справка за изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ“, че докторанта има изискуемите точки за придобиване на образователна и научна степен „доктор“.

2. Актуалност на проблема

Темата на дисертационния труд е актуална, поради голямото значение на земеделския сектор в икономическото развитие на Република Косово. Наличието на благоприятна бизнес среда за

развитие на земеделските стопанства, е предпоставка за навлизането на „нови играчи“ в отрасъла, които за да успеят е необходимо да имат добри управленски способности. Земеделието се характеризира като дейност с висока степен на риск и всяко едно изследване в тази област има както теоретичен, така и практически принос.

2.1 Цел, задачи, хипотези и методи на изследване

Основната цел на изследването е да анализира ролята на агромениджмънта в развитието на селското стопанство в Косово. Това включва задълбочено разглеждане на историческите и съвременните икономически теории, които оказват влияние върху селскостопанските политики, както и разбиране на ключовите предизвикателства пред сектора.

2.2 Предмет и обект на изследването

Обект на изследване са земеделски стопанства в Косово, а предмет – мениджмънта, които стопаните прилагат за успешното развитие на своите бизнес модели.

2.3 Основна хипотеза

Основната хипотеза е, че ефективното управление на селското стопанство е от съществено значение за повишаване на неговата конкурентоспособност и устойчивост в Косово. Иновативните бизнес модели и стратегическото управление играят решаваща роля за адаптацията на сектора към съвременните предизвикателства и възможности.

Целта кореспондира с темата на дисертацията. Правилно са формулирани обекта и предмета на изследване. Всичко това дава основание да смятам, че докторанта и неговият научен ръководител още в началото на дисертационното изследване са успели методологически да планират и организират научното изследване и то да доведе до задълбочен анализ на научния проблем.

Методическата рамка на изследването включва използването на множество методи като аналитичен и сравнителен метод, индуктивен и дедуктивен метод, метод на научната абстракция, описателен метод и др. Подборът на методите е съобразен с спецификата на предмета на изследване и дават възможност за ефективен синтез на данни.

Хипотезите, издигнати за проверка в хода на дисертационното изследване са правилно дефинирани и дават възможност обективно да се докаже или отхвърли основната теза на дисертационния труд.

3. Онагледеност и представяне на получените резултати

Дисертационният труд е в обем от 234 страници. Той е онагледен с 24 илюстрации, 28 – фигури и 10 таблици. Литературният анализ в дисертацията обхваща и цитира 347 литературни източника. Фигурите добре илюстрират влиянието на различни фактори които влияят върху агромениджмънта в Косово. Литературният обзор е обширен и обхваща достатъчно литературни източници, като са изследвани актуални научни разработки и публикации в сферата на научното

изследване. Това ми дава основание да смятам, че доктората в хода на своето изследване е придобил задълбочен поглед и знания относно изследвания проблем.

4. Обсъждане на резултатите и използвана литература

Обсъждането е задълбочено и се опира на съвременна научна литература и емпирични данни. Авторката интегрира теоретични модели с практическо приложение в изследвания контекст. Използвана е релевантна и сравнително богата библиография от български и чуждестранни източници, включително трудове на учени от Косово и Албания.

5. Приноси на дисертационния труд

В представеният за рецензиране дисертационен труд могат да се открият следните приноси:

1. Формулирана дефиниция за селското стопанство и неговите основни функции.
2. Анализиране на ролята на селското стопанство в икономическото развитие на Република Косово.
3. Идентифициране на ключовите фактори, допринасящи за повишаване на селскостопанската производителност и конкурентоспособност.
4. Изследване и анализ на съвременните тенденции в селското стопанство.
5. Оценка на влиянието на конвенционалните и устойчивите земеделски практики.
6. Анализиране на характеристиките и значението на управлението в селското стопанство на Косово.

Съгласен съм с така представените в автореферати приноси.

6. Критични бележки и въпроси

Нямам съществени бележки по отношение структурата и обема на дисертационния труд. Искам да отправя следните препоръки, които **нямат** задължителен характер към работата на докторанта:

- Бих препоръчал по-ясно обобщаване на основните резултати в края на всяка глава;
- Има нужда от по-структурирано представяне на хипотезите спрямо резултатите;
- Приносите могат да се намалят като брой, чрез тяхното обобщаване.

7. Оценка на автореферата

Представеният за становище автореферат обективно отразява съдържанието на дисертационния труд. Структуриран е по начин, който дава възможност на рецензента (читателя) бързо да се ориентира в резултатите от дисертационното изследване и да прочете основните резултати, обобщения, изводи и констатации. Всички задължителни атрибути, необходими за

изготвянето на автореферата са на лице – включени са основните моменти от изложението на дисертационния труд, списъкът на публикациите по темата както и списък на приносите.

8. Публикувани статии и цитирания

В авторефератът се посочва списък с публикации. Тяхното представяне е необходимо при пълното оформяне на документа за защита на дисертацията. В представеният автореферат е поместен следният списък на публикации, дело на Кимете Гаши:

1. Gashi, K. (2024). Economic Aspects of Sustainability in Agriculture. Journal of Bio-Based Marketing, vol. 3, 2024. 49 – 56, ISSN 2683-0825
journalbbm.wordpress.com/wp-content/uploads/2024/08/article_6.pdf
2. Gashi, K. (2024). Entrepreneurial Innovation in Agriculture. Journal of Bio-Based Marketing, vol. 3, 2024. 58 – 68, ISSN 2683-0825
[article_7.pdf](#)
3. Gashi, K. (2024). Agriculture as The Carrier of The Economic Development of Kosovo. Journal of Bio-Based Marketing, vol. 3, 2024. 93 – 101, ISSN 2683-0825
[article_11.pdf](#)

Определям, че публикуваните статии, отразяват в пълнота формулираните в дисертационното изследване данни, обобщения и изводи. Докторантът е успял да популяризира резултатите от своето научно изследване.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представената от докторант **Кимете Гаши Брайшори** разработка има качества на дисертационен труд за присъждане на научната и образователна степен „доктор“.

Всички изисквания за изпълнение на националните минимални изисквания за придобиване на ОНС „доктор“ (чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ) са изпълнени. Към момента на изготвяне на становището не е установено плагиатство, както в дисертационния труд, така и в осъществените научни публикации от докторанта.

Въз основа на това давам своята „**ПОЛОЖИТЕЛНА ОЦЕНКА**“ на представеният за становище дисертационен труд и препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да присъдят на **Кимете Гаши Брайшори** научната и образователна степен „доктор“ по научна специалност „Организация и управление на производството (по отрасли и подотрасли)“

07.05.2025г./

Гр. Пловдив

Рецензент:

(проф. д-р Петър Борисов)